Archeologický ústav AV ČR, v.v.i. (ARÚP)
Letenská 4, 118 01 Praha 1
IČO: 67985912

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti a hospodaření za rok 2010

Zpracována:	1. června 2011
Zpracoval:	PhDr. Martin Kuna, DSc.
	Naděžda Pulcová (ekonomická část)
Ředitel ARÚP:	doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.
Radou ARÚP schválena dne:	23. června 2011
Předseda Rady ARÚP:	prof. PhDr. Petr Sommer, DSc.

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

Obsah

I. Orgány a struktura ARÚP ……. 3
I.1. Složení orgánů ARÚP …….. 3
I.2. Změny ve složení orgánů ……. 3
I.3. Informace o činnosti orgánů ……... 3
I.4. Informace o změnách zřizovací listiny …… 4
I.5. Organizační a personální struktura ARÚP …….. 4

II. Hodnocení hlavní činnosti ……... 5
II.1. Obecné vymezení činnosti a struktura ARÚP …… 5
II.2. Hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2005-2009 …… 6
II.3. Výzkumný záměr a grantové projekty …… 6
II.4. Hlavní výsledky a výstupy činnosti v r. 2010 …… 6
II.5. Publikační činnost ARÚP ……... 10
II.6. Semináře ARÚP ……. 10
II.7. Vědecká ocenění …… 10
II.8. Členství v odborných komisích a redakčních radách …… 11
II.9. Zpracování a šíření vědeckých informací …….. 13
II.10. Památková péče a záchranné archeologické výzkumy …..…….. 13
II.11. Pedagogická činnost …….. 14
II.12. Organizace konferencí a účast na nich …… 15
II.13. Mezinárodní projekty a spolupráce ……. 16
II.14. Popularizační činnost …….. 17

III. Hodnocení další a jiné činnosti …….. 18

IV. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření …….. 18

V. Finanční informace ……. 18

VI. Předpokládaný vývoj činnosti ARÚP …… 18

VII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí ……. 19

VIII. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů ……. 19

IX. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím …….. 19

Zpráva auditora o ověření účetní závěrky za rok 2010 …… 20

Roční účetní závěrka. Rozvaha dle vyhlášky 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů k 31. 12. 2010 ……..…. 25

Stanovisko Dozorčí rady ARÚP ……..……. 34

I. Orgány a struktura ARÚP

I.1. Složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště

Ředitelem ARÚP je doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (jmenován 1. června 2007).

Rada ARÚP

Rada ARÚP byla zvolena dne 8. ledna 2007, její složení se během r. 2010 nezměnilo. Členy Rady ARÚP jsou:

interní členové:

Mgr. Viktor Černý, Dr.
PhDr. Dagmar Dreslerová
Mgr. Michal Ernée, PhD.
PhDr. Jan Frolík, CSc.
doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (místopředseda)
PhDr. Martin Kuna, DSc.
Mgr. Petr Květina, PhD.
Mgr. Jan Mařík, PhD.
PhDr. Ivan Pavlů, DrSc.
prof. PhDr. Petr Sommer, DSc. (předseda)

externí členové:

doc. PhDr. Miloš Čižmář, CSc. (ÚAPP Brno)
doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc. (ARÚ AV ČR Brno)
prof. Mgr. Jiří Macháček, Ph.D. (FF MU, Brno)
PhDr. Zdeněk Smrž (ÚAPPSZČ, Most);
prof. PhDr. Stanislav Stuchlík, CSc. (Slezská univerzita v Opavě)

tajemník:

Kateřina D. Bělinová

Dozorčí rada ARÚP

Dozorčí rada (DR) ARÚP byla jmenována dne 1. května 2007. Složení DR bylo v r. 2010 následující:

Mgr. et Mgr. Klára Plecitá, Ph.D. (Akademická rada AV ČR, SÚ AV ČR, předsedkyně)
prof. PhDr. Jan Klápště, CSc. (FF UK Praha, místopředseda)
PhDr. Petr Novák, CSc. (Krajský úřad Ústeckého kraje)
prof. PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc. (FF MU, Brno)
JUDr. Lenka Vostrá (Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i., Praha)
PhDr. Miroslav Dobeš (ARÚP, tajemník)

I.2. Změny ve složení orgánů

Během r. 2010 nedošlo v orgánech ARÚP k žádným personálním změnám.

I.3. Informace o činnosti orgánů

Ředitel řídil pracoviště osobně a/nebo prostřednictvím svých zástupců a vedoucích oddělení, sdružených do Kolegia ředitele. **Kolegium ředitele** se v r. 2010 sešlo třikrát (11.-13. zasedání: 9. února, 11. května, 26. října 2010).

Rada ARÚP zasedala v r. 2010 dvakrát, a to na svém 9. zasedání dne 13. dubna 2010 a 10. zasedání dne 6. října 2010. Na těchto zasedáních Rada projednala následující otázky, příp. schválila jejich předběžné projednání *per rollam*, a to:

- výroční zprávu ARÚP za r. 2009;
- návrh rozpočtu na rok 2010;
- projekt spolupráce s Instytutem Archeologii i Etnologii PAN;
- návrh spolupráce s Archeologickým ústavem Ukrajinské akademie věd;
- přihlášky grantových projektů podávaných v r. 2010 ke GAČR, MK – NAKI a dalším agenturám;
- změnu organizačního řádu.

Dozorčí rada (DR) ARÚP se v roce 2010 sešla na dvou zasedáních, a to dne 10. března 2010 a 1. června 2010. Obou zasedání se zúčastnili K. Plecitá, J. Klápště, P. Novák L. Vostrá, a tajemník DR; z druhého zasedání se omluvil Z. Měřínský. K relevantním bodům jednání byl v obou případech přizván ředitel pracoviště, případně jím pověřený zástupce. Na uvedených zasedáních DR:

- schválila zprávu o činnosti DR za rok 2009;
- projednala návrh rozpočtu na rok 2010;
- projednala návrh výroční zprávy ARÚP za r. 2009;
- dodatečně schválila dokument projednaný *per rollam*, a to určení auditora ARÚP (Diligens, s.r.o.).

Během roku byli předseda i členové DR průběžně v kontaktu s tajemníkem DR a ředitelem pracoviště; podle potřeby spolu konzultovali úkony, procedury a materiály spadající do kompetence DR.

I.4. Informace o změnách zřizovací listiny

Zřizovací listina ARÚP byla vydána Akademií věd ČR 28. června 2006 s platností od 1. ledna 2007. Od té doby se na jejím znění nic nezměnilo. Zřizovací listina je k dispozici v Rejstříku veřejných výzkumných institucí na http://rvvi.msmt.cz/.

I.5. Organizační a personální struktura ARÚP

Organizační struktura

Zástupci ředitele ARÚP jsou:

- PhDr. Jan Frolík, CSc., zástupce ředitele pro terénní výzkum;
- PhDr. Martin Kuna, DSc., zástupce ředitele pro vědu a výzkum;
- Mgr. Jan Mařík, PhD., zástupce ředitele pro legislativu a památkovou péči.

ARÚP je strukturován do pěti vědeckých oddělení, celků s funkcí odbornou (koordinace výzkumu), pedagogickou (školení doktorandů; vysokoškolské působení pracovníků), organizační (provoz oddělení, evidence výzkumů a nálezů) a administrativní (personální administrativa aj.). Těmito odděleními jsou:

- **oddělení archeologie krajiny a archeobiologie** (vč. společného pracoviště s ÚJF AV ČR – České radiouhlíkové laboratoře; ved. PhDr. Dagmar Dreslerová);
- **oddělení archeologie pravěku** (vč. základny v Kutné Hoře a Kvílících a Laboratoře pro výzkum paleolitu v Kvílících; ved. Mgr. Petr Květina, PhD.);
- **oddělení archeologie středověku** (ved. PhDr. Ivana Boháčová, PhD.);
- **oddělení informačních zdrojů** (vč. archivu ARÚP, knihovny a bibliografického úseku; ved. PhDr. Martin Kuna, DSc.);
- **oddělení záchranných výzkumů** (pracoviště Pražský hrad, Restaurátorské laboratoře a Skupina záchranných výzkumů; ved. PhDr. Jan Frolík, CSc.).

V rámci ředitelství ARÚP existuje **referát památkové péče** (ved. Mgr. Jan Mařík, PhD.) zajišťující agendu spojenou s ohlašováním stavebních akcí. Technické úkoly a ekonomickou agendu zajišťuje **oddělení THS** (technicko-hospodářská správa; ved. Naděžda Pulcová). Od r. 2007 v ARÚP

rovněž působí **tisková mluvčí** ARÚP (Mgr. Jana Maříková, PhD.). Podrobnější informace o činnosti oddělení a tiskové zprávy o činnosti ARÚP lze najít na webových stránkách ARÚP (www.arup.cas.cz).

Profesní skladba

V r. 2010 zaměstnával ARÚP průměrně 126 pracovníků, jejichž celkové kapacity činily 102 pracovních úvazků. Z tohoto počtu bylo 50 **vědeckých pracovníků** (kategorie V1-V6), 32 **vysokoškolských pracovníků** mimo stupně vědeckých pracovníků a 44 administrativních pracovníků, techniků a dalších. Mezi vědeckými pracovníky a vysokoškoláky ve výzkumu bylo 48 archeologů, 7 přírodovědců (antropologové, archeozoolog, paleobotanikové, geolog aj.), 5 pracovníků knihovny a bibliografického úseku, 2 specialisté na výpočetní techniku, 2 odborníci na technologii zpracování kovů a restaurátorské práce a 1 geofyzik.

Zařazení do kvalifikačních stupňů

V souladu s Kariérním řádem vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR procházejí vědečtí pracovníci ARÚP pravidelnými atestacemi, které sledují jejich zařazení do **kvalifikačních stupňů**. K zajištění atestací byla ředitelem ARÚP jmenována stálá **atestační komise** ve složení prof. PhDr. J. Bouzek, DrSc. (FF UK Praha); prof. PhDr. J. Klápště, CSc. (FF UK Praha); PhDr. M. Kuna, DSc. (ARÚP); doc. PhDr. I. Pavlů, DrSc. (ARÚP, Univerzita Hradec Králové); prof. PhDr. J. Sláma, CSc. (FF UK Praha); PhDr. N. Venclová, DrSc. (ARÚP). V r. 2010 byl atestován 1 pracovník. Ke konci roku byla skladba vysokoškolských a vědeckých pracovníků následující:

- vysokoškolští pracovníci (mimo stupně atestovaných pracovníků): 32
- odb.prac.výzkumu a vývoje (stupeň 1): 1
- doktorand (stupeň 2): 15
- postdoktorand (stupeň 3a): 4
- vědecký asistent (stupeň 3b): 6
- vědecký pracovník (stupeň 4): 11
- vedoucí vědecký pracovník (stupeň 5): 13

Vědecké a pedagogické hodnosti

Mezi pracovníky ARÚP bylo ke konci r. 2010 následující rozdělení vědeckých a pedagogických hodností:

- DrSc. (DSc.): 6;
- CSc. (PhD., Dr.): 27;
- profesor: 4;
- docent: 5;
- PhDr. (28), Mgr. (16), RNDr. (4), MUDr. (1), Ing. (4).

II. Hodnocení hlavní činnosti

II.1. Obecné vymezení činnosti a struktura ARÚP

Hlavní činností ARÚP je **vědecký výzkum** (terénní i teoretický) v oblasti archeologie a návazných oborů, zpracování a šíření vědeckých informací v daných oborech, působení v rámci dílčích segmentů archeologické památkové péče a pedagogická činnost. Vědecký výzkum ARÚP se zabývá obdobím pravěku a středověku, příp. novověku. Svou činností ARÚP zasahuje do všech oblastí studia archeologických pramenů, od terénního výzkumu přes analýzu artefaktů a ekofaktů až po zobecňující modely minulých společností.

Terénní výzkum ARÚP provádí zpravidla na území Čech, podle potřeby však i na jiných místech v Evropě a mimo ni. V terénním výzkumu uplatňuje jak metody archeologického odkryvu, tak nedestruktivní postupy (např. letecké snímkování, geofyzikální průzkum, povrchový průzkum). Pro výzkum pramenů v terénu i mimo terénní kontext disponuje ARÚP kvalitním technickým

vybavením (letadlo, geofyzikální přístroje, laboratoře na radiouhlíkové datování, archeogenetiku, antropologii, archeozoologii, paleobotaniku a konzervaci a restaurování předmětů). Integrace těchto postupů a s nimi souvisejících vědních oborů je dlouhodobým trendem činnosti ARÚP.

V současné době realizuje ARÚP kroky k důslednějšímu uplatnění své **role garanta odborné úrovně oboru**, která vyplývá z Památkového zákona 20/1987Sb. (srov. kap. II.8.) a účastní se přípravy jeho novely.

II.2. Hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2005-2009

Od června 2010 probíhalo na pracovištích AV ČR mezinárodní hodnocení výzkumné činnosti pracovišť za léta 2005-2009. ARÚP se tohoto hodnocení zúčastnil přípravou podrobných podkladů a následně i prezenčním hodnocením, které proběhlo 16. února 2011. Výsledky hodnocení jsou v současné době zpracovávány vedením AV ČR a řediteli pracovišť (srov. též kap. VI.).

II.3. Výzkumný záměr a grantové projekty

Vědecký výzkum v ARÚP je financován především prostřednictvím **výzkumného záměru** na léta 2005-2011 (Archeologický potenciál Čech: teoretický výzkum, metodologie a informatika, péče o národní kulturní dědictví; AV0Z80020508) a účelových prostředků věnovaných jednotlivým projektům grantovými agenturami. V r. 2010 bylo v ARÚP řešeno 24 **grantových projektů**, podporovaných GA ČR (11), GA AV (11), MK ČR (1) a MŠMT ČR (1). Dalších pět mezinárodních projektů bylo podporováno z evropských či jiných zahraničních zdrojů (srov. kap. II.13.). V r. 2010 bylo úspěšně ukončeno 5 grantových projektů, v nichž pracovníci ARÚP vystupovali jako hlavní řešitelé, a 1 grantový projekt, kde byl pracovník ARÚP zapojen jako spoluřešitel. Šlo o následující projekty:

Akropole libického hradiště – možnosti nedestruktivní archeologie a moderních technologií v procesu studia archeologických pramenů. J. Mařík (ARÚP), spoluřešitel J. Košta (Národní muzeum Praha), 2008-2010 (GA AV);

Archeologické kontexty na neolitickém sídlišti. Prostorová analýza.I. Pavlů (ARÚP), 2009-2010 (GA ČR);

Hodnocení sakrálních staveb v Mikulčicích z hlediska architektonického, umělecko-historického a liturgického. L. Poláček (ARÚB), spoluřešitel J. Maříková (ARÚP), 2007-2010 (GA ČR);

Kdo byl král? Kdo nebyl král? Vládnoucí a ovládaní ve starověku Blízkého Východu. P. Charvát (ARÚP), 2008-2010 (GA AV);

Migrace infiltracemi a jejich vliv na genetickou strukturu – modelová situace kočovných versus usedlých populací afrického sahelu. V. Černý (ARÚP), spoluřešitel R. Brdička (Ústav hematologie a krevní transfúze, Praha), 2008-2010 (GA ČR);

Zázemí raně středověkého hradiště jako ekonomický systém. J. Mařík (ARÚP), 2008-2010 (GA ČR).

Dne 2. listopadu 2010 se po předchozí krátké diskusi elektronickou poštou sešlo na základě sezvání ředitelem **shromáždění pracovníků ARÚP**, které se zabývalo výsledky grantových přihlášek u GAČR na r. 2011. Z jednání vyplynuly náměty k další diskusi, která pokračuje v letošním roce.

II.4. Hlavní výsledky a výstupy činnosti v r. 2010

Celkem bylo v r. 2010 pracovníky ARÚP publikováno 169 **původních vědeckých prací**, z toho 15 **monografií a sborníků**. Tento počet ještě není konečný, protože teprve v první polovině následujícího roku dochází k výkazu prací vyšlých na přelomu roku nebo opožděných z technických důvodů v tisku (obvyklý roční počet celkem publikovaných prací je kolem 200). Mezi publikovanými pracemi bylo v r. 2010 i několik článků v impaktovaných časopisech. Možnost publikovat v těchto časopisech ovšem mají z pracovníků ARÚP převážně specialisté v přírodovědných obo-

rech, i když se to v uplynulém roce podařilo i některým archeologům. K těmto publikacím patřily následující tituly (podtržená jména jsou pracovníci ARÚP, impakt faktor podle r. 2009):

Dreslerová, D. – Mikuláš, R. 2010: An early medieval symbol carved on a tree trunk. Pathfinder or territorial marker? Antiquity 84, No. 326, 1067-1075. Impakt faktor: 1.065.

Kyselý, R. 2010: Breed character or pathology? Cattle with loose horns from the Eneolithic site of Hostivice-Litovice (Czech Republic). Journal of Archaeological Science 37, No. 6, 1241-1246. ISSN 0305-4403. Impakt faktor: 1.847.

Pereira, L. – Černý, V. – Cerezo, M. – Silva, N. M. – Hájek, Martin – Vašíková, A. – Kujanová, M. – Brdička, R. – Salas, A. 2010:Linking the sub-Saharan and West Eurasian gene pools. Maternal and paternal heritage of the Tuareg nomads from the African Sahel.European Journal of Human Genetics 18, No. 8, 915-923. ISSN 1018-4813. Impakt faktor: 3.564.

Pokorný, P. – van der Knaap, W. O. 2010: Na Bahně (Czech Republic): Vegetation development over the last 2.5 millennia in the Eastern Bohemian lowland. Grana 49,No. 1, 79-81. ISSN 0017-3134. Impakt faktor: 0.776.

Z nejdůležitějších výsledků činnosti ARÚP v r. 2010 lze uvést:

(i) Výzkum pravěké cisterny na hradišti Vladař u Žlutic a průzkum okolí hradiště (terénní výzkum, publikace)

V r. 2010 proběhl terénní výzkum pravěké cisterny na předhradí hradiště Vladař na Žluticku a byly shrnuty dosavadní poznatky o této významné pravěké lokalitě. Publikovaná práce (*Chytráček et al. 2011*) informuje o dosavadních výsledcích terénního výzkumu na akropoli, přináší nové poznatky o datování obvodové fortifikace a uvádí první výsledky výzkumu unikátně zachované cisterny. Dendrochronologické datování dubových trámů z roubené hráze cisterny datuje stavbu do 1. poloviny 5. stol. př. Kr. Mezioborový výzkum lokality využívá co nejširší spektrum přístupů a metod. Klíčovou roli v dosavadním výzkumu sehrály paleoenvironmentální metody, k jejichž aplikaci poskytuje lokalita mimořádně vhodné podmínky. Výjimečný výskyt stratifikovaných zamokřených situací na akropoli a předhradí činí z Vladaře archeologickou lokalitu mezinárodního významu. Výzkum probíhal ve spolupráci s Katedrou archeologie FF ZČU v Plzni, Botanickým ústavem AV ČR a Musée cantonal d'archéologie et d'histoire, Lausanne, Švýcarsko. Úkol byl řešen v rámci grantového projektu *Opevněný areál na stolové hoře Vladař. Mapování potenciálu předhradí a výzkum unikátně dochovaných dřevěných architektonických prvků z 5. století před Kristem* (GAAV), řešitel M. Chytráček (ARÚP; kontakt: 257014345, chytracek@arup.cas.cz).

Chytráček, M. – Pokorný, P. – Danielisová, A. – Kočár, P. – Kočárová, R. – Kyselý, R. – Kyncl, T. – Sádlo, J. – Šmejda, L. – Zavřel, P. 2011: Vzestupy a pády regionálního mocenského centra. Přehled současného stavu poznání pravěkého opevněného areálu na Vladaři v západních Čechách, Památky Archeologické (v tisku).

(ii) Archeologický atlas Pražského hradu. Díl I (publikace)

Archeologického atlasu Pražského hradu si bere za cíl detailně představit archeologické výzkumy prováděné na Pražském hradě od roku 1876 po současnost. Areál je rozdělen do devíti mapových listů a celý atlas do deseti dílů. První díl atlasu (Katedrála sv. Víta – Vikářská ulice) přináší celkové mapové zpracování všech nálezů na úrovni dřevěných a kamenných konstrukcí v prostoru katedrály sv. Víta a Vikářské ulice až po severní hradbu. Je rozdělen na textovou část a šest volných map. V textové části je soupis všech výzkumů vedených v tomto prostoru v l. 1876-2009, geologický a topografický vývoj areálu a medailony nejdůležitějších staveb. První dvě mapy přinášejí informaci o rozsahu prokopaných ploch a soukres všech nalezených reliktů, následují rekonstrukce georeliéfu a jednotlivých stavebních fází.

Maříková-Kubková , J. – Herichová, I. 2009: Archeologický atlas Pražského hradu. Díl I. Praha: ARÚP. 110 str., 6 map (Castrum Pragense 10). ISBN 978-80-87365-27-4 (vyšlo v r. 2010).

(iii) Raně středověká hradiště v Čechách a počátky českého státu (souborná zahraniční studie)

Tři raně středověké hrady Praha, Budeč a Boleslav jsou klíčem k poznání funkce raně středověkých mocenských center na území Čech a procesu formování raného přemyslovského státu. Zahraniční publikace shrnuje výsledky dlouhodobého studia autorky na Pražském hradě a ve Staré Boleslavi a využívá závěrů revizního zpracování Budče (A. Bartošková). Výzkum byl založen na metodě vzorku a analýze nosných stratigrafií, jejichž pomocí bylo lze dospět u každé z lokalit ke stanovení její lokální chronologie provázané s proměnami opevnění. Následná komparace umožnila rámcovou synchronizaci vývoje tří přemyslovských hradů. Poznání hlavních vývojových fází Prahy, Budče a Boleslavi umožňuje charakterizovat obecné tendence vývoje tehdejší raně středověké společnosti z hlediska funkcí a organizace panovnické moci, sociálního rozvrstvení, christianizačního procesu i proměn v oblasti hospodářství a regionálních či nadregionálních kontaktů. V případě daných center je archeologicky potvrzována hypotéza o jednotném a úzce chronologicky sevřeném konceptu budování pevnostního systému přemyslovské domény.

Boháčová, I. 2011: Prague, Budeč and Boleslav. The Reflection of State Formation in Early Medieval Archaeological Sources. In: Macháček, J. (ed.), Praktische Funktion, gesellschaftliche Bedeutung und symbolischer Sinn der frühgeschichtlichen Zentralorte in Mitteleuropa. Studien zur Archäologie Europas. Bonn: Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH (v tisku).

(iv) Prostorová analýza nekeramického odpadu na neolitických sídlištích (výzkum, zahraniční publikace)

Cílem výzkumu byla interpretace struktury a prostorového rozložení nekeramického odpadu z neolitického sídliště v Bylanech. V rámci problému byly řešeny tři roviny otázek: zacházení s odpadem a jeho deponování v okolí domů; rozložení nekeramického odpadu v prostoru celé osídlené plochy; kvantita a struktura nekeramického odpadu z hlediska dlouhého trvání sídliště. Negativní korelace mezi průměrnou hustotou nekeramických nálezů vzhledem k domu a počtem domů příslušného chronologického intervalu poukázala na možnost, že opuštěné usedlosti byly na sídlišti dále využívány, např. pro deponování odpadu. Tato možnost koresponduje s etnoarcheologickými pozorováními.

Květina, P. 2010: The spatial analysis of non-ceramic refuse from the Neolithic site at Bylany, Czech Republic. European Journal of Archaeology 13/3, 1-31.

(v) Unikátní archeozoologický nález z pozdní doby kamenné (publikace)

Práce z různých aspektů analyzovala unikátní nález pohyblivých rohů tura (tzv. loose horns) z lokality Hostivice-Litovice (eneolit, kultura nálevkovitých pohárů; 3800-3500 př. Kr.). Nález patří rituálně uloženému jedinci. Článek rozebírá možné příčiny dané anomálie, které mohou být v zásadě dvě: dědičný původ nebo nezděděná patologie. Pojednány jsou i další nálezy bezrohých turů v eneolitu.

Kyselý R. 2010: Breed character or pathology? Loose cattle horns from the Eneolithic site of Hostivice-Litovice (Czech Republic). Journal of Archaeological Science 37 (6): 1241-1246.

(vi) Neolitické rondely v kontextu sídelních areálů (monografie)

Monografie je upravenou verzí disertační práce, obhájenou v r. 2008 v Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK v Praze. Práce shrnuje dosavadní informace o rondelech na území střední Evropy. V první části práce jsou shromážděny výsledky výzkumů na území ČR, druhá část je věnována formální analýze středoevropských rondelů a ve třetí části byla provedena analýza několika mladoneolitických sídelních areálů v mikroregionu povodí Únětického potoka ve středních Čechách.

Řídký, J. 2011: Rondely a struktura sídelních areálů v mladoneolitickém období. Dissertationes Archaeologicae Brunenses/Pragenesque. Praha: Univerzita Karlova (v tisku).

vii) Archeologický a stavebně historický výzkum kláštera minoritů v Mostě (publikace)

Studie shrnuje výsledky záchranného archeologického výzkumu minoritského kláštera v Mostě, který probíhal v l. 1971-1976 v souvislosti s likvidací tohoto významného středověkého města. Čtyři archeologické situace z poměrně rozsáhlých odkryvů v areálu poskytují svědectví o počátcích urbanizace jižní části prvotního jádra města Mostu. Výstavba konventního chrámu pravděpodobně začala svatyní o obdélném půdoryse, tj. s přímým záměrem. V době kolem r. 1300 byla tato prvotní stavba rozšířena do podoby, která v podstatě přetrvala až do zániku města. Archeologické odkryvy přiblížily základní uspořádání středověké klausury, vymezily rajský dvůr a v poněkud větším rozsahu poznaly jižní křídlo s refektářem, kde se nacházelo i teplovzdušné otopné zařízení.

Klápště, J. – Muk, J. – Bubeník, J. 2010: Klášter minoritů v Mostě, Archeologické rozhledy 62, 429-468.

(viii) Archeogenetický výzkum afrického sahelu (výzkum, publikace)

Jde o první studii variability mitochondriální DNA (mtDNA) a Y chromozómu u populace saharských Tuaregů ze třech zemí Afriky (Nigeru, Mali a Burkiny Faso). Práce ukázala, že jejich současný genofond vykazuje jak euroasijské tak subsaharské komponenty. Molekulární datování euroasijských mitochondriálních haploskupin v populaci afrických Tuaregů dokládá populační expanzi jejich ancestrální populace z iberského refugia po posledním maximu doby ledové. Ukazuje se tu tedy vazba na podobné populačně genetické události, k nimž došlo i v Evropě. Na straně druhé, Y chromozómová data současných Tuaregů připouští i neolitický vliv Předního východu. Časový rámec migrace ancestrální tuarežské populace do míst, kde jejich potomci žijí dnes, souvisí s časně až středně holocenním klimatickým optimem v severní Africe.

Pereira L. – Černý, V. – Terezo, M. et al. 2010: Linking the sub-Saharan and West Eurasian gene pools: maternal and paternal heritage of the Tuareg nomads from the African Sahel. Eur J Hum Genet 18, 915–923.

(ix) Počátky českého státu (zahraniční monografie)

Monografie byla přeložena a vydána na vyžádání holandsko-amerického nakladatelství Brill (Leiden – Boston); představuje rozšířenou verzi autorovy české knihy „Zrod českého státu“ (Praha: Vyšehrad 2007). V publikaci je nastíněn autorův pohled na problematiku vzniku raně středověkého českého státu, založený na interdisciplinárně pojaté srovnávací perspektivě a opírající se o široké spektrum domácí i zahraniční literatury.

Charvát, P. 2010: Emergence of the Bohemian State. Leiden – Boston: Brill. 239 s. ISBN 978-90-04-18009-3.

(x) Raně středověká sakrální architektura v Žatci (publikace)

Žatec je významnou raně středověkou lokalitou, kde se v posledních letech podařilo archeologicky odkrýt a dokumentovat výjimečný soubor raně středověké kamenné architektury. Celkem jsou známy relikty pěti předrománských a románských sakrálních staveb. Jedná se o kostely sv. Víta (Dvořákova ul.), neznámého zasvěcení (Chelčického nám.), sv. Petra? (Žižkovo nám.), sv. Kříže (Nám. Svobody) a baziliku Panny Marie (Nám. Svobody, dnešní hlavní chrám). Kostely se nacházely v prostoru opevnění raně středověkého hradu a jeho předhradí, nalezeny byly kromě samotných částí staveb také hroby, které k nim náležely. Tyto nové prameny dovolují analyzovat každou z nalezených církevních památek samostatně v rámci svých nálezových okolností, ale také v souboru, který na Žatec poukazuje jako jednu z našich nejvýznamnějších památek svého druhu. Podobný soubor sakrální architektury je v českých zemích výjimečný. Příspěvek shrnuje poznatky získané o něm právě díky archeologickému výzkumu, všechny kostely totiž v průběhu několika století zanikly (pouze bazilika Pany Marie byla přestavěna).

Čech, P. – Chlustíková, K. 2011: Frühmittelalterliche Sakralarchitektur in der Siedlungsagglomeration von Saaz/Žatec. In: Poláček, L. – Maříková-Kubková, J. (eds.), Frühmittelalterliche Kirchen als archäologische und historische Quelle. Internationale Tagungen in Mikulčice VIII, Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno (v tisku).

(xi) Soubor článků k výročí ARÚP

V listopadu 2009 proběhlo 90. výročí založení ARÚP (Státního archeologického ústavu). Při této příležitosti bylo vedení ARÚP nabídnuto vydat monotematické číslo časopisu Živá archeologie, věnované historii a současným aktivitám ARÚP. Projekt byl realizován během r. 2010; náplní čísla je 24 odborných článků, pokrývajících základní odborné aktivity ARÚP. Časopis patří mezi recenzovaná periodika.

Živá archeologie. (Re)konstrukce a experiment v archeologii 11/2010. Vydala Katedra praktické a experimentální archeologie FF UHK, Hradec Králové. ISBN 978-80-254-7008-4, ISSN 1213-1628.

II.5. Publikační činnost ARÚP

ARÚP je největším vydavatelem **odborné archeologické literatury** v ČR. V r. 2010 zde byly vydány (samostatně nebo spolupráci s dalšími nakladatelstvími) následující publikace:

Archeologické rozhledy, roč. 62. Recenzovaný časopis (ERIH B). Číslo 1-4. ISSN 0323-1267.

Danielisová, A. 2010: Oppidum České Lhotice a jeho sídelní zázemí, ASM 17. Praha: ARÚP. ISBN 978-80-87365-24-3.

Durdík, T. (ed.), 2010: Castellologica bohemica 12. Praha: ARÚP. ISBN 978-80-87365-33-5.

Mařík, J. – Košta, J. 2010: Archeologická mapa raně středověké Libice, výzkumy Rudolfa Turka na akropoli hradiště. Publikace na CD. Praha (ARÚP). ISBN 978-80-87365-34-2.

Maříková-Kubková, J. - Herichová, I. 2009: Archeologický atlas Pražského hradu I., Katedrála sv. Víta - Vikářská ulice, (Castrum Pragense 10). Praha: ARÚP. ISBN 978-80-87365-27-4 (vyšlo v r. 2010).

Maříková-Kubková, J. 2010: Basilika sv. Víta, Václava, Vojtěcha a Panny Marie na Pražském hradě, Castrum Pragense. Praha: ARÚP. ISBN 978-80-87365-28-1.

Meduna, P. – Pařez, J. – Tlustý, J. 2010: Kostel Povýšení sv. Kříže v Radonicích nad Ohří. Praha: ARÚP. ISBN 978-80-87365-26-7.

Památky archeologické, roč. 101. Recenzovaný časopis (ERIH B, WoS). 1 sv. ročně. ISSN 0031-0506.

Pavlů, I. 2010: Činnosti na neolitickém sídlišti v Bylanech. Praha: ARÚP. ISBN 978-80-87365-29-8.

Pavlů, I. 2010: Činnosti na neolitickém sídlišti v Bylanech. Publikace na CD, německá verze práce. Praha (ARÚP). ISBN 978-80-87365-32-8.

Výzkumy v Čechách 2007. Publikace na CD. Praha (ARÚP). ISBN 978-80-87365-35-9.

Zápotocká, M. 2010: Litoměřicko v době kultury s vypíchanou keramikou. Neolitické sídelní regiony v Čechách (5300-4400 př. Kr.), ASM 18. Praha: ARÚP. ISBN 978-80-87365-25-0.

II.6. Semináře ARÚP

V r. 2010 bylo zahájeno provádění pravidelných seminářů ARÚP, a to s cílem podporovat odbornou diskusi mezi vědeckými pracovníky ARÚP. Pořádáním seminářů byli pověřeni vedoucí odborných oddělení; od února do června 2010 proběhl první cyklus pěti seminářů na témata podle jejich výběru. Mezi vědeckými pracovníky ARÚP se semináře setkaly s příznivým ohlasem a bylo doporučeno, aby se v jejich pořádání pokračovalo i v dalších letech. Účast na seminářích byla a je možná i pro studenty, příp. odborníky z jiných institucí.

II.7. Vědecká ocenění

Pracovníci ARÚP dosáhli v r. 2010 těchto ocenění:

- *Danielisová, A.*: první místo v 6. ročníku soutěže o Cenu Jana Rulfa 2009 (udělena 2010) za disertační práci Oppidum České Lhotice v kontextu svého sídelního zázemí; uděluje ředitel

ARÚP na základě doporučení komise. Soutěže se zúčastnilo 33 prací badatelů do 36 let z různých vědeckých pracovišť a univerzit ČR;
- *Sommer, P., Frolík, J. s autorským kolektivem*: Cena Akademie věd ČR za dosažené vynikající výsledky velkého vědeckého významu za publikaci „Přemyslovci. Budování českého státu". Uděluje předseda AV a Akademická rada AV ČR;
- *Sommer, P., Frolík, J. s autorským kolektivem*: Cena Literárního fondu za publikaci „Přemyslovci. Budování českého státu". Uděluje Český literární fond;
- *Sommer, P., Frolík, J. s autorským kolektivem*: Cena rektora UK za publikaci „Přemyslovci. Budování českého státu". Uděluje rektor UK v Praze.

II.8. Členství v odborných komisích a redakčních radách (výběr)

Mezinárodní výbory a komise

- Archeologická pracovní skupina východní Bavorsko – západní a jižní Čechy – Horní Rakousko (M. Chytráček, koordinátor za českou stranu, od 1997);
- Comité Castella Maris Baltici (T. Durdík, od 1993).
- Pracovní skupina pro archeologické archivy při EAC (M. Kuna, od 2007);
- Stálý výbor společnosti Castrum Bene (T. Durdík, od 1989);
- Stálý výbor světové unie prehistorických věd – UISPP (N. Venclová, od 2005);
- The EAA Committee for the European Heritage Prize (L. Jiráň, od 2008);
- Výbor ředitelů Evropského archeologického konsilia (M. Kuna, od 2006);

Národní výbory a komise

- Archeologická evaluační komise při Akademické radě AV ČR (L. Jiráň, M. Kuna, J. Mařík, od r. 2008).
- Český archeologický komitét UISPP (L. Jiráň, M. Kuna, N. Venclová);
- Český národní komitét ICOMOS (T. Durdík, od r. 1992);
- Grémium pro udělování vědeckého titulu DSc. při Vědecké radě AV ČR (N. Venclová, od 2004);
- Hodnotitelská komise 3. oddělení věd AV ČR (P. Sommer, místopředseda, od 2003);
- Národní komitét antropologických a etnologických věd (V. Černý);
- Odborná komise pro společenské a humanitní vědy při Radě pro výzkum a vývoj Vlády ČR (L. Jiráň, od 2008);
- pracovní skupina Akreditační komise MŠMT ČR (P. Sommer, od 2006);
- Pražský archeologický fond, nadace pro ochranu kulturního dědictví (I. Boháčová, od 2003);
- Rada ministra kultury pro výzkum (L. Jiráň, od 2008);
- Smíšený výbor Ministerstva kultury ČR a Akademie věd ČR pro obor archeologie (L. Jiráň, od 2001);
- Společnosti přátel starožitností (T. Durdík, starosta);
- Stálá komise MK ČR pro hodnocení kulturních památek (T. Durdík, předseda).

Redakční a ediční rady zahraničních periodik a publikací

- Bericht der RGK, Frankfurt, Německo (N. Venclová, od 2005);
- Bolestín de la Asociación Espaňola dos Orientalistas, Madrid, Španělsko (P. Charvát, od 2006);
- e-Keltoi (N. Venclová, od 2002);
- Etudes Celtiques (N. Venclová, od 2001);
- Geistewissenschaftliches Zentrum Leipzig, ediční rada (P. Sommer, od 2003);
- Lexikon zur Keltischen Archeologie, mezinárodní redakce (Vídeň, Rakousko; V. Salač, od 2001);
- Studia archaeologica Slovaca (P. Sommer, od 1997).

Redakční a ediční rady domácích periodik a publikací

- Acta Onomastica (vyd. ÚJČ AV ČR – Onomastický úsek; P. Charvát, od 1997);
- Antiqua Cuthna (M. Tomášek, od 2004; F. Velímský, od 2006);
- Archaeologica Pragensia (I. Boháčová, od 2002);
- Archeologické rozhledy (A. Bartošková, M. Ježek – vedoucí redaktor, J. Klápště, P. Květina, V. Salač);
- Archeologické výzkumy v jižních Čechách (časopis a Supplementa; M. Ernée, od 2003);
- Český časopis historický (P. Sommer, od 2004);
- Ediční rada Národního muzea v Praze (M. Kuna, od 2006);
- Ediční rada Regionálního muzea v Chrudimi (časopis, sborník a monografie, J. Frolík);
- Fontes Archaeologici Pragenses (K. Tomková, od 2006);
- Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností (T. Durdík, předseda, od 1982; P. Sommer, od 1991);
- Památky archeologické (M. Dobeš, M. Ernée – vedoucí redaktor, M. Kuna);
- Rekonstrukce a experiment v archeologii – Živá archeologie (H. Březinová, od 2005);
- Sborník Národního muzea v Praze, řada B – Přírodní vědy (J. Likovský, od 2006);
- Vesmír (P. Pokorný, od 2004);
- Zpravodaj Muzea východních Čech, Hradec Králové (J. Frolík).
- Zprávy památkové péče (T. Durdík, od 1982).

Oborové rady grantových agentur

- GA AV ČR, Oborová rada (I. Boháčová, od 2006);
- GA ČR, Podoborová komise Obecná a ekologická biologie (V. Černý, od 2007);
- GA ČR, Podoborová komise Historické vědy (V. Salač; P. Charvát);
- MK ČR, Komise pro přidělování účelových prostředků, odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií (D. Dreslerová, od 2006);
- MK ČR, Komise MK ČR pro posuzování záměrů institucionálního výzkumu (T. Durdík);
- MK ČR, Hodnotitelská komise k institucionálnímu financování VaV odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií MK ČR (M. Kuna, od 1999).

Vědecké rady, rady pracovišť a dozorčí rady (kromě ARÚP)

- Commission of the History of Architecture ICOMOS, Wroclaw (P. Sommer, od 2007);
- Deutsche Burgenvereinigung e. V. (T. Durdík, od 1990);
- Dozorčí komise Slovanského ústavu AV ČR, v.v.i. (P. Charvát, od 2006);
- Dozorčí rada ARÚ AV ČR, Brno, v.v.i. (P. Sommer, od 2007);
- Dozorčí rada Knihovny AV ČR, v.v.i. (L. Jiráň, od 2007);
- Dozorčí rada Ústavu archeologické památkové péče severozápadních Čech, v.v.i. (M. Dobeš, od 2007);
- Dozorčí rada ZIP, o.p.s. (Plzeň; M. Ježek, od 2005);
- Forschungsstelle für Vergleichende Ordensgeschichte (FOVOG), Katholische Universität Eichstätt (P. Sommer, od 2007);
- Geisteswissenschaftliches Centrum – Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas, Leipzig (P. Sommer, od 2000);
- Rada Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v.v.i. (L. Jiráň, od 2007);
- Rada Centra medievistických studií AV ČR a UK Praha (P. Charvát, od 1997);
- Rada NPÚ ú. o. p. Pardubice (T. Durdík, od 2000);
- Rada NPÚ ú. o. p. Plzeň (T. Durdík, 2005);
- Rada Ústavu archeologické památkové péče Brno, v.v.i. (L. Jiráň, od 2007);
- Rada Ústavu archeologické památkové péče SZ Čech, v.v.i., Most (R. Křivánek, V. Salač, N. Venclová, od 2007);
- Romanik-Zentrum Universität Halle (P. Sommer, od 2007);

- Vědecká rada EUROPA NOSTRA (T. Durdík, od 1989);
- Vědecká rada Filosofické fakulty ZČU v Plzni (M. Gojda, 2004);
- Vědecká rada Fakulty historických a společenských věd Univerzity Kardinála Štefana Wyszyńského, Varšava, Polsko (M. Gojda, od 2006);
- Vědecká rada Filozofické fakulty ZČU v Plzni (P. Charvát, od 2002);
- Vědecká rada Pedagogické fakulty UK Praha (P. Sommer, od 2000);
- Vědecká rada Regionálního muzea v Teplicích (M. Dobeš, od 2005).

II.9. Zpracování a šíření vědeckých informací

ARÚP systematicky vytváří a spravuje největší oborovou **knihovnu** v ČR. Knihovna je otevřena všem odborníkům, studentům i širší veřejnosti z ČR i zahraničí; návštěvy mimoústavních uživatelů přesáhly v r. 2010 počet 1500.

Knihovna byla z velké části zničena při povodni v r. 2002, od té doby byla obnovena a systematicky je doplňována, a to jak výměnou, tak nákupy. V současnosti obsahuje fond knihovny ARÚP přes 32 tis. svazků (asi třetina množství před r. 2002), přírůstky v r. 2010 činily cca 1160 svazků. Na nákup knih věnoval v minulém roce ARÚP ze svého rozpočtu cca 400 tis. Kč. Výběr publikací je řízen odbornou vedoucí knihovny (PhDr. Natalie Venclová, DrSc.) ve spolupráci s Knihovní komisí ARÚP.

Na internetu je přístupný **katalog knihovny** ARÚP a rozsáhlá bibliografická databáze archeologických bohemik (http://www.arup.cas.cz/cz/bibliografie/bibliografie.html). V elektronickém katalogu se průběžně objevují nové přírůstky a zároveň se doplňuje dosud neevidovaná část knihovních fondů (cca 6 tis. titulů, s jejich katalogizací se počítá do r. 2013).

ARÚP dále spravuje centrální **archiv terénní dokumentace** pro území Čech a zpřístupňuje jeho obsah veřejnosti formou prezenčního studia i periodických publikací **Výzkumy v Čechách** (v r. 2010 vyšel svazek za r. 2007; v rámci úsporných opatření poprvé pouze na CD). Z informací shromážděných vlastní činností a zpracováním informací o terénních výzkumech ostatních oprávněných institucí na území Čech vzniká průběžně **Archeologická databáze Čech**, která je přístupná i v prostředí geografického informačního systému (Archeologická mapa Čech). Další informace o systému jsou k dispozici na http://www.arup.cas.cz/cz/archivy/archeo_dtb_cech.html).

Po povodni v r. 2002 byl zahájen program **digitalizace Archivu ARÚP**. V souvislosti s ním byl vytvořen Digitální archiv ARÚP, který zpřístupňuje základní okruh dat prostřednictvím internetu (http://www.arup.cas.cz/cz/archivy/archiv_digitalni.html). V r. 2010 probíhalo skenování posledních dokumentů, velkoformátových terénních plánů.

II.10. Památková péče a záchranné archeologické výzkumy

ARÚP se podílí na památkové ochraně archeologických pramenů jako součásti národního kulturního dědictví, a to v oblasti legislativní, informační i praktické (záchranné archeologické výzkumy lokalit ohrožených výstavbou či těžbou).

V oblasti legislativní spolupracoval ARÚP s Ministerstvem kultury ČR na připravované **novele Památkového zákona**, při které mají být revidovány všechny části dotýkající se archeologie. Práce na novele byly zahájeny v závěru r. 2010 a dosud probíhají – novela by měla zásadním způsobem obnovit systém archeologické památkové péče v ČR.

V oblasti organizační se ARÚP podílí na zavádění nového znění **Dohody o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů**, kterou podle platného zákona (§ 21 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb.) AV ČR musí uzavřít s organizacemi oprávněnými k provádění terénních archeologických výzkumů. Nové znění Dohody sleduje zvýšení odbornosti terénní archeologické práce v ČR a větší efektivitu v hospodaření s archeologickým dědictvím. V souvislosti s tímto procesem vznikla z iniciativy vedení obou Archeologických ústavů AV ČR **Archeologická evaluační komise** (AEK) při AV ČR, ve které zasedají tři pracovníci ARÚP. AEK v r. 2010 řešila několik případů

porušování výše uvedených dohod a vyjadřovala k aktuálním otázkám archeologické památkové péče v ČR.

V oblasti informační připravil ARÚP **projekt internetové registrace** terénních archeologických výzkumů, který může v budoucnu sehrát klíčovou roli v systému hodnocení terénních archeologických výzkumů. Internetová databáze zahájila plný provoz plný provoz již v r. 2009 a v r. 2010 se dále rozvíjela, neboť k systému postupně přistupovaly další instituce (srov. http://arup.smartgis.cz; k prohlížení dat je třeba získat heslo od odpovědného pracovníka ARÚP: Mgr. J. Mařík, PhD., marik@arup.cas.cz). V r. 2010 bylo do databáze zapsáno 3767 terénních akcí. Myšlenka centrální evidence archeologických výzkumů se uplatňuje i v připravované novele Památkového zákona.

Vlastními silami provedl ARÚP v r. 2010 656 terénních zásahů, z nichž 190 představovalo **záchranné archeologické výzkumy** prováděné na základě dohody s investory staveb podle památkového zákona. Menší akce zajišťovala zpravidla tzv. **záchranná služba**, zaměstnávající trvale 1-2 pracovníky dohledem nad stavebními akcemi ve vybraných regionech středních Čech.

K nejzajímavějším záchranným výzkumům patřil **výzkum v prostoru Zlaté uličky** na Pražském hradě. Šlo o první archeologický výzkum v této části hradního areálu. Z historického hlediska se dnešní ulička až do přelomu 15. a 16. století nacházela mimo opevněnou plochu, přesto jsou nálezy bohaté a významně přispívají k poznání dějin této významné lokality. Výzkum proběhl v rámci rekonstrukce daného místa, investorem stavby byla Správa Pražského hradu.

Výzkumem zcela jiného druhu, avšak neméně zajímavým, byla **dokumentace vypuštěného Břehyňského rybníka**, provedená ve spolupráci s Botanickým ústavem AV ČR a Jihočeskou Univerzitou v Českých Budějovicích. Během archeologického výzkumu přírodně i kulturně unikátní oblasti Dokeska zde byly plochy s kořenovými soustavami a spodními částmi starých kmenů stromů. Šlo o pozůstatky pralesa datované do 14. století.

Referát památkové péče ARÚP řešil v r. 2010 6114 **vyjádření ke stavebním akcím**, z nichž zhruba dvě třetiny předal jiným oprávněným organizacím. Pracovníci ARÚP vypracovali řadu **posudků** určujících kulturních hodnotu archeologických nálezů (pro potřeby krajských úřadů aj.).

II.11. Pedagogická činnost

Významný podíl činnosti pracovníků ARÚP tvořilo pedagogické působení na vysokých školách. Ve spolupráci s univerzitními pracovišti má ARÚP **akreditace doktorských studijních programů** v oborech archeologie a antropologie a genetika člověka na UK Praha. Pracovníci ARÚP jsou dále členy **oborových rad doktorských studijních programů** archeologie, klasické archeologie a historických věd na FF UK Praha (L. Jiráň, M. Kuna, I. Pavlů); FF ZČU v Plzni (L. Jiráň, M. Kuna, N. Venclová); Slezské univerzitě v Opavě (L. Jiráň) a Trnavské univerzitě v Trnavě (L. Jiráň; uváděni jsou pouze pracovníci s hlavním pracovním úvazkem v ARÚP). V r. 2010 vedli pracovníci ARÚP celkem **18 doktorských prací**; v ARÚP bylo zaměstnáno 15 doktorandů.

Za účasti specialistů ARÚP se v loňském roce realizovalo **11 bakalářských a 10 magisterských studijních programů** na univerzitách v Praze, Plzni, Hradci Králové, Pardubicích, Opavě a Nitře. Celkem odpřednášeli pracovníci ARÚP na vysokých školách **1308 hodin přednášek** a **486 hodin cvičení** a vedli **38 bakalářských a magisterských prací**. Mezi bakalářskými studijními programy a obory byly zejména následující:

- **Archeologie**, **ZČU v Plzni** (Katedra archeologie FF);
- **Biologie (Antropologie a genetika člověka), UK Praha** (Katedra antropologie a genetiky člověka PřF);
- **Biologie (Botanika), UK Praha** (Katedra botaniky PřF);
- **Historické vědy (Archeologie), Univerzita Hradec Králové** (Katedra praktické a experimentální archeologie);

- **Historické vědy (Ochrana hmotných památek), Univerzita Pardubice** (Katedra historických věd FF);
- **Historické védy (Pravěká a raně středověká archeologie), UK Praha** (Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF);
- **Konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví-uměleckořemeslných děl (Technologie konzervování a restaurování), VŠCHT Praha** (Fakulta chemické technologie);
- **Obecná teorie a dějiny umění a kultury (Dějiny umění; Kulturologie), UK Praha** (FF);

K magisterským studijním programům s účastí pracovníků ARÚP patřily zejména:

- **Archeologie, ZČU Plzeň (Katedra archeologie FF)**;
- **Biologie (Antropologie a genetika člověka), UK Praha** (Katedra antropologie a genetiky člověka PřF);
- **Historické vědy (Archeologie), Univerzita Hradec Králové**;
- **Historické vědy (Pravěká a raně středověká archeologie), UK Praha** (Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF);
- **Historie (Archeologie), Univerzita Palackého Olomouc** (Katedra historie FF);
- **Konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví (Technologie konzervování a restaurování objektů kulturního dědictví), VŠCHT Praha** (Fakulta chemické technologie).

ARÚP poskytuje studentům přístup do své knihovny a archivu a ve spolupráci s FF UK Praha školí studenty archeologie na terénních výzkumech. Některé z přednášek se realizují v prostorách pracoviště ARÚP s využitím techniky ARÚP.

II.12. Organizace konferencí a účast na nich

ARÚP v r. 2010 vystupoval jako pořadatel nebo spolupořadatel 9 konferencí a seminářů (všechny s mezinárodní účastí). Mezi ně patřily:

- konference **Vlastnické kostely, dvorce a sídla a vývoj raně středověkých elit ve střední Evropě**. Kutná Hora, 26.-28. května 2010. Pořadatelé: ARÚP (P. Sommer), CMS AV ČR a UK Praha, České muzeum stříbra v Kutné Hoře, Česko-německý fond budoucnosti, Geisteswissenschaftliches Zentrum für Geschichte und Kultur der Ostmitteleuropa an der Universität Leipzig, Galerie středočeského kraje – Centrum umění Kutná Hora, Katedra historie FF UJEP v Ústí nad Labem, Státní oblastní archiv v Praze, Státní okresní archiv Kutná Hora, Ústav dějin křesťanského umění KTF UK v Praze. 80 účastníků, z toho 9 zahraničních;
- výroční konference **Archeologické pracovní skupiny východní Bavorsko / západní a jižní Čechy / Horní Rakousko**. Eschenbach, Bavorsko, červen 2010. ARÚP spolupořadatel, za českou stranu organizátor M. Chytráček. 60 účastníků, z toho 32 zahraničních.
- kolokvium **GDRE – Keltové v Evropě**. Sekce 1: Typologie, technologie, původ, chemická data: pravěké sklo. Ecole Normale Supérieure, 3. června 2010. Pořadatelé: CNRS-GDRE a ARÚP (N. Venclová). 25 účastníků, z toho 23 zahraničních.
- **11. mezinárodní konference Keltové**. Hostýn, květen 2010. Pořadatelé: ÚAPP Brno, ARÚP (N. Venclová), ARÚ SAV Nitra. 48 účastníků, z toho 14 zahraničních.
- konference **Historická a prehistorická výroba a zpracování železa**. Brno, Technické muzeum v Brně. Pořadatelé: Technické muzeum v Brně a ARÚP (J. Hošek). 30 účastníků, z toho 11 zahraničních.
- **16. výroční konference Evropské asociace archeologů**. Haag, Nizozemí, září 2010. Pořadatelé: Evropská asociace archeologů (v ARÚP je sekretariát EAA: S. Květinová, M. Kruťová). 1020 účastníků, z toho 1010 zahraničních.
- odborná sekce 16. výroční konference EAA „**Dlouhodobé ekonomické systémy v pravěku a protohistorii**". Haag, Nizozemí, září 2010. Organizátor: J. Mařík (ARÚP). 15 účastníků, z toho 14 zahraničních.

- konference **Nálezy mincí od antiky po raný novověk (II)**. Výroba – distribuce – tezaurace ve světle mincovních nálezů. Žumberk, 4.-7. října 2010. Pořadatelé: ARÚP (J. Militký), Filosofický ústav AVČR, v.v.i., Praha, Centrum medievistických studií AV ČR a UK Praha. 40 účastníků, z toho 12 zahraničních.

II.13. Mezinárodní projekty a spolupráce

Mezinárodní spolupráce v ARÚP měla několik rovin: společné projekty se zahraničními partnery (mezinárodní grantové projekty, účast na terénních akcích v zahraničí), účast na zahraničních konferencích či mezinárodních konferencích u nás, studijní pobyty v zahraničí, návštěvy zahraničních badatelů v Praze aj. V r. 2010 se pracovníci ARÚP účastnili řešení těchto mezinárodních projektů; většina z nich byla financována z evropských či jiných zahraničních zdrojů, příp. z interní podpory AV ČR mezinárodní spolupráci:

- **ArboDat**. D. Dreslerová (ARÚP) – A. Kreuz (Landesamt für Denkmalpflege Essen, Wiesbaden, Německo). Projekt mezinárodní archeobotanické databáze, podporován v rámci programu interní podpory mezinárodní spolupráce AV ČR (2009-2011).
- **ARCANE (Associated Regional Chronologies of the ancient Near East)**. P. de Miroschedji (CNRS, Nanterre, Francie), M. Lebeau (Université Libre, Bruxelles, Belgie), za ARÚP P. Charvát jako koordinátor tematické skupiny TG02 „Glyptic and Art History". Souhrnná regionálně chronologická sekvence kultur starověkého Blízkého Východu. Podporováno ESF – A la Carte Programme.
- **Kdo byl král? Kdo nebyl král? Vládnoucí a ovládaní na starověkém Blízkém Východě** (Who was king? Who was not king? The rulers and the ruled in the ancient Near East). P. Charvát (ARÚP). Badatelský projekt s mezinárodní účastí, uzavřený kolokviem a stejnojmennou monografií. Podporováno GAAV (2008-2010).
- **Keltové v Evropě**. CNRS (J.-P. Guillaumet), za ARÚP N. Venclová. Mezinárodní projekt na téma laténské kultury v Evropě, v r. 2010 uspořádáno mezinárodní kolokvium. Podporováno European Research Network – GDRE.
- **Kolébky evropské kultury**. (Cradles of European Culture). D. Callebaut (Ename Centre, Belgie), D. Kronberger (Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia), za ARÚP J. Maříková. Mezinárodní projekt s tematikou prezentace raně středověkého kulturního dědictví. Podporováno programem Culture 2007.
- **Opevněný areál na stolové hoře Vladař**. Mapování potenciálu předhradí a výzkum unikátně dochovaných dřevěných architektonických prvků z 5. století př. Kr. M. Chytráček (ARÚP), Musée Cantonal d´Archéologie et d´Historie, Lausanne, Švýcarsko. Archeologický výzkum na předhradí hradiště Vladař, konzervace dřevěných nálezů. Projekt v rámci interní podpory mezinárodní spolupráce AV ČR.
- **Počátky šíření člověka z Afriky** (Out of Africa). V. Černý (ARÚP), prof. C. Mulligan (University of Florida, USA). Výzkum šíření Homo sapiens na základě archeogenetiky. Společný grantový projekt MŠMT (KONTAKT: ME913).
- **Stratygrafia wybranych grodów najstarszego panstwa Przemyslidów i Piasów w swietle porównawczych badan nieinwazyjnych** (2010-2012). IAE PAN, Poznaň, Polsko a Muzeum Pierwszych Piastow na Lednicy, Polsko; za ARÚP R. Křivánek. Mezinárodní projekt financovaný polskou stranou; geofyzikální průzkum na polských raně středověkých hradištích Lednica a Giecz.

Celkem bylo v r. 2010 pracovníky ARÚP realizováno 77 zahraničních cest se 68 aktivními účastmi na mezinárodních konferencích. V jejich rámci bylo předneseno **73 přednášek, z toho ve 27 případech šlo o přednášky zvané**; předloženo bylo také nejméně **13 posterů**.

ARÚP v r. 2010 navštívila řada **zahraničních badatelů** mezinárodního významu. Mezi nimi byli např. Anne-Marie Adam (archeoložka), Université Strasbourg, Francie; prof. dr. Eike Gringmuth-Dallmer (archeoložka), Freie Universität Berlin, Německo; Prof. Gilbert Kaenel (archeolog), Musée cantonal d'archéologie et d'histoire, Lausanne, Švýcarsko; Paul Merluzzo (archeometallurg), Laboratoire archéologique des métaux, Nancy, Francie; Michael Meyer

(archeolog), Freie Universität Berlin, Německo; Dr. Karen Milek (geoarcheoložka), Dept. of Archaeology, University of Aberdeen, Velká Británie; Marcin Rafal Pauk (archeolog), IAE PAN Warszawa, Polsko; Luisa Pereira (genetička), IPATIMUP, Univerzita Porto, Portugalsko; Urszula Sowina (historička), IAE PAN Warszawa, Polsko; Nuno Silva (genetik), IPATIMUP, Univerzita Porto, Portugalsko; Vladimír Zavjalov, DrSc. (archeometalurg), Archeologický ústav RAS, Moskva.

Mezinárodní spolupráce je usnadňována **dvoustrannými dohodami**, na jejichž základě může docházet k organizaci společných projektů, vzájemných návštěv a konferencí. Dohodu tohoto typu má ARÚP např. s těmito institucemi:

- Archeologický ústav SAV Nitra, Slovensko;
- Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Bratislava, Slovensko;
- Instytut archeologii i etnologii PAN, Warszawa, Polsko;
- Instytut archeologii, Unywersytet Wroclawski, Wroclaw, Polsko;
- Universytet Mikolaja Kopernika, Toruń, Polsko;
- Zamek Królevski na Wawelu, Kraków, Polsko;
- The European Association of Archaeologists (sekretariát sídlí v ARÚP.

II.14. Popularizační činnost

Pracovníci ARÚP realizovali samostatně nebo ve spolupráci s dalšími institucemi mnoho popularizačních akcí. Kromě desítek přednášek pro veřejnost či školy bylo v r. 2010 realizováno přes 30 dalších akcí, tj. výstav a televizních či rozhlasových vystoupení. Jako příklady vybíráme:

- **Dvaasedmdesát jmen české historie**. Televizní seriál o nositelích jmen na fasádě Národního muzea v Praze. P. Charvát, ČT 2, 2010.
- **Interview Z1**. Rozhovor s I. Fridrichovou. Stanice Z1, 29. října 2010.
- **Interview Z1**. Rozhovor s J. Militkým. Stanice Z1, 2. června 2010.
- Účast v televizním seriálu **Die Deutschen**, vystoupení v dílu věnovaném Karlu IV. P. Sommer, ZDF, 30. června 2010.
- **Rondely na Kolínsku**, dokument pro magazín Port. R. Šemberová, ČT 2, 20. října 2010.
- **Události z regionů**. Dokument o probíhajícím archeologickém výzkumu cisterny na předhradí hradiště Vladař. M. Chytráček, ČT24, červenec 2010.
- **Vstupte!** Rozhovor o archeologii a archeologickém výzkumu na Vladaři. M. Chytráček, Rádio Leonardo, 4. listopadu 2010.
- **Planetárium**, rozhovor o archeologických výzkumech na Vladaři. M. Chytráček, Rádio Sever 12. listopadu 2010.
- **Planetárium**, rozhovor s A. Danielisovou. Radio Leonardo, 12. listopadu 2010.
- **Planetárium**. **Rondely stále záhadné**. Dvoudílný rozhovor s J. Řídkým. ČRo, 31. ledna a 17. února 2010.
- Výstava **Krajinou pěstních klínů. Ve stopách Jana Fridricha**. Představení padesátiletého výzkumu paleolitické krajiny na Mostecku. I. Fridrichová ve spolupráci s Českou společností archeologickou, o.p.s., Muzeem Most a Prospecto, v.o.s. Muzeum Most, 5. října 2010 až 3. dubna 2011.
- Výstava **Jak se žilo v Bohaté čtvrti**. Z archeologických nálezů v Hradební ulici v Chrudimi. Scénář a libreto, výběr exponátů, instalace a doprovodné akce J. Frolík. Regionální muzeum v Chrudimi, 18. února až 16. května 2010.
- **Tajga Bezdězskaja**, výstava fotografií P. Meduny (ARÚP), P. Pokorného (ARÚP) a J. Sádla (Botanický ústav AV ČR). Regionální muzeum Mělník, 3.-30. června 2010.

ARÚP v r. 2010 uspořádal dvě tiskové konference k aktuálním tématům oboru a prostřednictvím své **tiskové mluvčí** (J. Maříková-Kubková) a webových stránek pravidelně informoval veřejnost. Celkem bylo vydáno 6 tiskových zpráv a uspořádány byly tři tiskové konference (srov. též http://www.arup.cas.cz/cz/onas/tiskove-zpravy.html):

- Záchranný archeologický výzkum v trase obchvatu Kolína, silnice I/38. ARÚP, 18. března 2010;
- Krajinou pěstních klínů. Oblastní muzeum v Mostě (při příležitosti zahájení výstavy), 5. října 2010;
- Výsledky letošní kampaně archeologického výzkumu hradiště Vladař. ARÚP, 14. října 2010.

V rámci Týdne vědy a techniky proběhl 3. listopadu 2010 **Den otevřených dveří ARÚP**. Při něm byly provedeny prohlídky pro veřejnost na lokalitách v Praze – Vyšehradě a ve Staré Boleslavi, dále pak i v keramické laboratoři ARÚP v Letenské ul.

III. Hodnocení další a jiné činnosti

Podle své zřizovací listiny ARÚP žádnou další či jinou činnost nemá.

IV. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření

Auditorské zprávy v r. 2010 neobsahovaly žádné připomínky nebo upozornění na nedostatky.

V. Finanční informace

Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj, jsou obsaženy v auditorské zprávě (příloha 1).

VI. Předpokládaný vývoj činnosti ARÚP

V r. 2011 a nejbližších dalších letech nepředpokládá ARÚP hlubší změny v zaměření a způsobech naplňování odborných úkolů. V probíhajícím roce je nutno provést další úsporná **úsporná opatření vzhledem ke krácení rozpočtu AV ČR**, tentokrát v rozsahu cca 2%. I když samo o sobě toto krácení nepředstavuje bezprostřední ohrožení odborných činností ARÚP, v kontextu podobných opatření z r. 2010 a dosud nejasné budoucnosti v ohledu financování AV ČR, představuje pro ARÚP evidentní brzdu dalšího rozvoje. Je zřejmé, že tuto brzdu se nepodaří odstranit, dokud nebude vypracován nový systém hodnocení a financování výzkumné činnosti v ČR.

Podle dosud známých výsledků dopadly jednotlivé vědecké útvary ARÚP velmi dobře v **mezinárodním hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR** za léta 2005-2009. V současné době je uzavřena fáze, v níž se k činnosti ARÚP vyjadřovali zahraniční hodnotitelé, proběhla prezentace pracoviště před mezinárodní komisí (16. února 2011) a hodnotitelská komise předala výsledky Akademické radě AV ČR. Výsledky v současné době procházejí připomínkovým řízením a jednáním mezi řediteli pracovišť a vedením AV ČR – po tomto projednání budou oficiálně zveřejněny.

Vedení ARÚP průběžně hodnotí **zprávy o činnosti jednotlivých vědeckých oddělení** a rozhodlo se jejich stávající strukturu ústavu neměnit ani v r. 2011. Financování odborné činnosti týmů a jednotlivců v rámci osobních úkolů je poskytováno podle finančních možností ARÚP s přihlédnutím k výstupům činnosti v uplynulém roce – tento způsob financování vědecké činnosti ovšem musel být v r. 2011 z výše uvedených důvodů silně omezen.

Z hlediska výzkumné činnosti je významným zdrojem prostředků účelová podpora grantových projektů. V r. 2010 bylo podáno 21 **grantových přihlášek** (ke GAČR a MK – NAKI), ve kterých pracovníci ARÚP vystupovali jako hlavní řešitelé nebo spoluřešitelé. Rada ARÚP všechny přihlášky projednala v rámci interní oponentury a doporučila je k podání (v některých případech s výhradami, které navrhovatelé měli možnost odstranit). V závěru roku byly výsledky grantových soutěží intenzivně diskutovány a z této diskuse vyplynuly i některé podněty pro další činnost na tomto poli. V březnu letošního roku proběhlo další kolo podávání grantových přihlášek ke GA ČR.

Připraveno bylo 18 přihlášek, které Rada ARÚP projednala na veřejném zasedání. 17 přihlášek bylo doporučeno k podání, jedna přihláška byla po diskusi stažena.

ARÚP se bude nadále věnovat činnostem na poli **ochrany archeologického kulturního dědictví**, které vyplývají z platné podoby zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči. V r. 2011 půjde zejména o práci v komisích zabývajících se přípravou novely Památkového zákona v oblasti ustanovení týkajících se oboru archeologie. Dokud tato novela neupraví současný systém koordinace záchranných archeologických výzkumů, budou se zástupci ARÚP věnovat i práci v **Archeologické evaluační komisi** při AV ČR.

VII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

ARÚP není organizací, která by se speciálně zabývala problematikou životního prostředí v užším slova smyslu. Pokud bychom však do sféry životního prostředí zahrnuli i kulturní dědictví, můžeme roli ARÚP považovat za poměrně významnou; tímto tématem se podrobněji zabýváme v kap. II.8.

Dodržování předpisů v oblasti životního prostředí v ARÚP, např. při práci s chemikáliemi v restaurátorských laboratořích nebo při terénních výzkumech, je samozřejmostí a nedošlo zde k žádným pochybením.

VIII. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

Pracovně právní vztahy na pracovištích ARÚP upravují Organizační, Pracovní a Provozní řády. Tyto řády jsou dostupné na úřední desce v rámci vnitřní počítačové sítě ARÚP; pracovníci jsou bezodkladně informováni o každé případné změně. ARÚP umožňuje svým pracovníkům účast na jazykových kurzech pořádaných v rámci AV ČR.

IX. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V r. 2010 poskytl ARÚP informace o své činnosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů v následujícím počtu případů:

- počet podaných žádostí o informace: **6**;
- počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: **0**;
- počet podaných odvolání proti rozhodnutí: **0**;
- popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: **-**
- výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: **0**;
- počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: **0**;
- další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: **nejsou**.

Diligens s.r.o.

Zpráva auditora

o ověření účetní závěrky

za rok 2010

Příjemce zprávy: statutární orgán Archeologického ústavu AV ČR,v.v.i.
ředitel doc. PhDr. Luboš J i r á ň, CSc.

Diligens s.r.o.

Název instituce: **Archeologický ústav AV ČR, v. v. i.**
zapsána: v rejstříku veřejných výzkumných institucí, vedeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Sídlo: **Letenská 4, Praha 1, 110 00**

Právní forma: **veřejná výzkumná instituce**

IČ instituce: **679 85 912**

DIČ instituce: **CZ67985912**

Období, za které bylo ověření provedeno: **účetní rok 2010**

Předmět a účel ověření: **roční účetní závěrka za rok 2010 ve smyslu ustanovení zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a v souladu s Mezinárodními předpisy v oblasti řízení kvality, auditu, prověrek, ostatních ověřovacích zakázek a souvisejících služeb**

Diligens s.r.o.

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i., která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2010, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2010 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Archeologickém ústavu AV ČR, v. v. i.. jsou uvedeny v bodu a) přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naší odpovědností je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky, naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Diligens s.r.o.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i. k 31. 12. 2010, nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2010 v souladu s českými účetními předpisy.

Ing. Pavla Císařová, CSc.
auditor, č. licence 1498

DILIGENS s.r.o.
Severozápadní III. 367/32,
141 00 Praha 4 – Spořilov
číslo auditorského oprávnění: 196

V Praze dne 29. března 2011

Příloha:

- Rozvaha sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů k 31.12.2010
- Výkaz zisku a ztráty sestavený dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů k 31.12.2010
- Příloha k účetní závěrce sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů k 31.12.2010

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Rozvaha

(v tis. Kč)

sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

k 31.12.2010

Název účetní jednotky: Archeologický ústav AV ČR v.v.i

Sídlo: Letenská 123/4 118 01 Praha 1

IČ: 67985912

			Název	SÚ	čís. řád.	Stav	
						Stav k 01.01.10	Stav k 31.12.10
A			**Dlouhodobý majetek celkem**			**42 080**	**39 754**
	I.		**Dlouhodobý nehmotný majetek celkem**	**1**	**1**	**4 203**	**3 764**
		1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	2	0	0
		2.	Software	013	3	3 284	3 087
		3.	Ocenitelná práva	014	4	357	357
		4.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	5	562	320
		5.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	6	0	0
		6.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	7	0	0
		7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	8	0	0
	II.		**Dlouhodobý hmotný majetek celkem**	**02+03**	**9**	**109 001**	**112 567**
		1.	Pozemky	031	10	919	919
		2.	Umělecká díla, předměty, sbírky	032	11	0	0
		3.	Stavby	021	12	45 366	45 366
		4.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	13	47 556	50 391
		5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025	14	0	0
		6.	Základní stádo a tažná zvířata	026	15	0	0
		7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	16	15 160	15 090
		8.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	17	0	0
		9.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	18	0	890
		10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	19	0	-89
	III.		**Dlouhodobý finanční majetek celkem**	**6**	**20**	**0**	**0**
		1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	061	21	0	0
		2.	Podíly v osobách pod podstatným vlivem	062	22	0	0
		3.	Dluhové cenné papíry	063	23	0	0
		4.	Půjčky organizačním složkám	066	24	0	0
		5.	Ostatní dlouhodobé půjčky	067	25	0	0
		6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	26	0	0
		7.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043	27	0	0
	IV		**Oprávky k dlouhodobému majetku celkem**	**07 - 08**	**28**	**-71 124**	**-76 577**
		1.	Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	072	29	0	0
		2.	Oprávky k softwaru	073	30	-3 066	-3 018
		3.	Oprávky k ocenitelným právům	074	31	0	-178
		4.	Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	078	32	-562	-320
		5.	Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	079	33	0	0
		6.	Oprávky ke stavbám	081	34	-14 566	-15 473
		7.	Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movit	082	35	-37 770	-42 498
		8.	Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	085	36	0	0
		9.	Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	086	37	0	0
		10.	Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	088	38	-15 160	-15 090
		11.	Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	089	39	0	0

B.			**Krátkodobý majetek celkem**		**40**	**45 825**	**40 771**
	I.		**Zásoby celkem**	**11-13**	**41**	**4 582**	**911**
		1.	Materiál na skladě	112	42	156	215
		2.	Materiál na cestě	111,119	43	0	0
		3.	Nedokončená výroba	121	44	0	0
		4.	Polotovary vlastní výroby	122	45	0	0
		5.	Výrobky	123	46	4 418	695
		6.	Zvířata	124	47	8	1
		7.	Zboží na skladě a v prodejnách	132	48	0	0
		8.	Zboží na cestě	131,139	49	0	0
		9.	Poskytnuté zálohy na zásoby		50	0	0
	II.		**Pohledávky celkem**	**31-39**	**51**	**8 894**	**8 651**
		1.	Odběratelé	311	52	7 359	7 214
		2.	Směnky k inkasu	312	53	0	0
		3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	313	54	0	0
		4.	Poskytnuté provozní zálohy	314	55	1 174	1 191
		5.	Ostatní pohledávky	316	56	1	1
		6.	Pohledávky z a zaměstnanci	335	57	118	174
		7.	Pohledávky z institucemi sociálního zabezpečení a VZP	336	58	0	0
		8.	Daň z příjmů	341	59	96	238
		9.	Ostatní přímé daně	342	60	0	0
		10.	Daň z přidané hodnoty	343	61	0	0
		11.	Ostatní daně a poplatky	345	62	0	6
		12.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	346	63	0	-3
		13.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů Ú	x	64	0	0
		14.	Pohledávky za účastníky sdružení	358	65	0	0
		15.	Pohledávky z pevných termínových operací	373	66	0	0
		16.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	375	67	0	0
		17.	Jiné pohledávky	378	68	146	63
		18.	Dohadné účty aktivní	388	69	0	345
		19.	Opravná položka k pohledávkám	391	70	0	-578
	III.		**Krátkodobý finanční majetek celkem**	**21 - 26**	**71**	**30 755**	**30 797**
		1.	Pokladna	211	72	51	93
		2.	Ceniny	212	73	162	294
		3.	Účty v bankách	221	74	30 542	30 410
		4.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	75	0	0
		5.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	76	0	0
		6.	Ostatní cenné papíry	256	78	0	0
		7.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	259	79	0	0
		8.	Peníze na cestě	262	80	0	0
	IV.		**Jiná aktiva celkem**	**38**	**81**	**1 594**	**412**
		1.	Náklady příštích období	381	82	437	411
		2.	Příjmy příštích období	385	83	1 157	0
		3.	Kurzové rozdíly aktivní	386	84	0	1
A+B			**Aktiva celkem**		**85**	**87 905**	**80 525**

A			Vlastní zdroje celkem		86	70 597	70 644
	I.		**Jmění celkem**	90-92	87	69 784	68 406
		1.	Vlastní jmění	901	88	42 861	40 624
		2.	Fondy	91	89	26 923	27 782
			- Sociální fond	912		1 651	1 836
			- Rezervní fond	914		11 827	12 522
			- Fond účelově určených prostředků	915		2 534	2 229
			- Fond reprodukce majetku	916		10 911	11 195
		3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	920	90	0	0
	II.		**Výsledek hospodaření celkem**	93-96	91	813	2 238
		1.	Účet výsledku hospodaření	963	92	0	2 238
		2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	931	93	813	0
		3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	932	94	0	0
B.			**Cizí zdroje celkem**		95	17 306	9 881
	I.		**Rezervy celkem**	94	96	0	0
		1.	Rezervy	941	97	0	0
	II.		**Dlouhodobé závazky celkem**	38, 95	98	0	0
		1.	Dlouhodobé bankovní úvěry	951	99	0	0
		2.	Vydané dluhopisy	953	100	0	0
		3.	Závazky z pronájmu	954	101	0	0
		4.	Přijaté dlouhodobé zálohy	952	102	0	0
		5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	x	103	0	0
		6.	Dohadné účty pasivní	387	104	0	0
		7.	Ostatní dlouhodobé závazky	958	105	0	0
	III.		**Krátkodobé závazky celkem**	28, 32-	106	17 180	9 864
		1.	Dodavatelé	321	107	2 126	1 286
		2.	Směnky k úhradě	322	108	0	0
		3.	Přijaté zálohy	324	109	0	40
		4.	Ostatní závazky	325	110	2	0
		5.	Zaměstnanci	331	111	0	0
		6.	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	333	112	2 451	2 278
		7.	Závazky k institucím sociálního zabezpečení a VZP	336	113	1 239	1 247
		8.	Daň z příjmů	341	114	183	325
		9.	Ostatní přímé daně	342	115	319	297
		10.	Daň z přidané hodnoty	343	116	784	7
		11.	Ostatní daně a poplatky	345	117	19	0
		12.	Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	347	118	0	0
		13.	Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	x	119	0	0
		14.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	367	120	0	0
		15.	Závazky k účastníkům sdružení	368	121	0	0
		16.	Závazky z pevných termínových operací a opcí	373	122	0	0
		17.	Jiné závazky	379	123	101	149
		18.	Krátkodobé bankovní úvěry	281	124	0	0
		19.	Eskontní úvěry	282	125	0	0
		20.	Vydané krátkodobé dluhopisy	283	126	0	0
		21.	Vlastní dluhopisy	284	127	0	0
		22.	Dohadné účty pasivní	389	128	9 956	4 235
		23.	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	289	129	0	0
	IV.		**Jiná pasiva celkem**	38	130	126	17
		1.	Výdaje příštích období	383	131	5	4
		2.	Výnosy příštích období	384	132	119	13
		3.	Kurzové rozdíly pasivní	387	133	2	0
A+B			**Pasiva celkem**		134	87 903	80 525

Předmět činnosti:

Rozvahový den: 31.12.2010

Archeologický ústav AV ČR Praha, v. v. i.

Datum sestavení:

Odesláno dne:

podpis a jméno sestavil

podpis a jméno odpovědné osoby

otisk razítka

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Výkaz zisku a ztráty

(v tis. Kč)
sestavený dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

k 31.12.2010

Název účetní jednotky:
Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.
Sídlo: Letenská 123/4, 118 01 Praha 1
IČ: 67985912

			Název ukazatele	SÚ	čís. řád.	Činnost	
						hlavní	hospodářská
						1	2
A.			**Náklady**		**1**	**107 554**	**0**
	I.		**Spotřebované nákupy celkem**	**50**	**2**	**5 650**	**0**
		1.	Spotřeba materiálu	501	3	3 345	0
		2.	Spotřeba energie	502	4	957	0
		3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	503	5	1 348	0
		4.	Prodané zboží	504	6	0	0
	II.		**Služby celkem**	**51**	**7**	**41 876**	**0**
		5.	Opravy a udržování	511	8	2 349	0
		6.	Cestovné	512	9	1 484	0
		7.	Náklady na reprezentaci	513	10	84	0
		8.	Ostatní služby	518, 514	11	37 959	0
	III.		**Osobní náklady celkem**	**52**	**12**	**49 353**	**0**
		9.	Mzdové náklady	521	13	36 323	0
		10.	Zákonné sociální pojištění	524	14	11 383	0
		11.	Ostatní sociální pojištění	525	15	0	0
		12.	Zákonné sociální náklady	527	16	1 647	0
		13.	Ostatní sociální náklady	528	17	0	0
	IV.		**Daně a poplatky celkem**	**53**	**18**	**76**	**0**
		14.	Daň silniční	531	19	59	0
		15.	Daň z nemovitostí	532	20	0	0
		16.	Ostatní daně a poplatky	538	21	17	0
	V.		**Ostatní náklady celkem**	**54**	**22**	**2 990**	**0**
		17.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	23	0	0
		18.	Ostatní pokuty a penále	542	24	0	0
		19.	Odpis nedobytné pohledávky	543	25	97	0
		20.	Úroky	544	26	0	0
		21.	Kurzové ztráty	545	27	27	0
		22.	Dary	546	28	0	0
		23.	Manka a škody	548	29	0	0
		24.	Jiné ostatní náklady	549	30	2 866	0
	VI.		**Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opr.položek celkem**	**55**	**31**	**7 183**	**0**
		25.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	551	32	6 559	0
		26.	Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	552	33	46	0
		27.	Prodané cenné papíry a podíly	553	34	0	0
		28.	Prodaný materiál	554	35	0	0
		29.	Tvorba rezerv	556	36	0	0
		30.	Tvorba opravných položek	559	37	578	0
	VII.		**Poskytnuté příspěvky celkem**	**58**	**38**	**0**	**0**
		31.	Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	x	39	0	0
		32.	Poskytnuté členské příspěvky	581	40	0	0
	VIII.		**Daň z příjmů celkem**	**59**	**41**	**426**	**0**
		33.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	42	426	0

			Název ukazatele	SÚ	čís. řád.	Činnost hlavní	Činnost hospodářská
						1	2
B.			**Výnosy**		**1**	**109 792**	**0**
	I.		**Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem**	**60**	**2**	**43 597**	**0**
		1.	Tržby za vlastní výrobky	601	3	714	0
		2.	Tržba z prodeje služeb	602	4	42 883	0
		3.	Tržba za prodané zboží	604	5	0	0
	II.		**Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem**	**61**	**6**	**-3 723**	**0**
		4.	Změna stavu zásob nedokončené výroby	611	7	0	0
		5.	Změna stavu zásob polotovarů	612	8	0	0
		6.	Změna stavu zásob výrobků	613	9	-3 723	0
		7.	Změna stavu zvířat	614	10	0	0
	III.		**Aktivace celkem**	**62**	**11**	**0**	**0**
		8.	Aktivace materiálu a zboží	621	12	0	0
		9.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	622	13	0	0
		10.	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	623	14	0	0
		11.	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	624	15	0	0
	IV.		**Ostatní výnosy celkem**	**64**	**16**	**11 792**	**0**
		12.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	17	0	0
		13.	Ostatní pokuty a penále	642	18	0	0
		14.	Platby za odepsané pohledávky	643	19	0	0
		15.	Úroky	644	20	256	0
		16.	Kurzové zisky	645	21	6	0
		17.	Zúčtování fondů	648	22	3 551	0
		18.	Jiné ostatní výnosy	649	23	7 979	0
	V.		**Tržby z prodeje majetku, zúčt.rezerv a oprav. položek celkem**	**65**	**24**	**1**	**0**
		19.	Tržby z prodeje DNM a DHM	651	25	1	0
		20.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	653	26	0	0
		21.	Tržby z prodeje materiálu	654	27	0	0
		22.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	655	28	0	0
		23.	Zúčtování rezerv	656	29	0	0
		24.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	657	30	0	0
		25.	Zúčtování opravných položek	659	31	0	0
	VII.		**Provozní dotace celkem**	**69**	**32**	**58 125**	**0**
		29.	Provozní dotace	691	33	58 125	0
C.			**Výsledek hospodaření před zdaněním**		**34**	**2 238**	**0**
		34.	Daň z příjmů	591	35	0	0
D.			**Výsledek hospodaření po zdanění**		**36**	**2 238**	**0**

Předmět činnosti:

Rozvahový den: 31.12.2010

.....
podpis a jméno sestavil

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

Datum sestavení:

Odesláno dne:

.....
podpis a jméno odpovědné osoby

otisk razítka

Příloha k závěrce roku 2010

a) vznik právní subjektivity

Pracoviště bylo zřízeno usnesením 50. zasedání prezidia Československé akademie věd ze dne 21. prosince 1982 s účinností od 1. ledna 1983 pod názvem:
Archeologický ústav ČSAV, Praha a stalo se pracovištěm Akademie věd České republiky s účinností ke dni 31. prosince 1992

Na základě zákona č.341/2005 Sb. se právní forma Archeologického ústavu AV ČR, Praha, dnem 1. ledna 2007 mění ze státní příspěvkové organizace na **veřejnou výzkumnou instituvcí** a název ústavu je :
Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i. (dále jen ARÚP)
je právnickou osobou zřízenou na dobu neurčitou se sídlem v Praze 1, Letenská 123/4 PSČ 118 01
IČ 67985912
Zřizovatelem ARÚP je Akademie věd České republiky - organizační složka státu - se sídlem v Praze 1, Národní 1009/3, PSČ 117 20

místo registrace

Zápis do rejstříku veřejných výzkumných institucí, který vede MŠMT

hlavní předmět činnosti

Účelem zřízení ARÚP je uskutečňovat vědecký výzkum v oblasti archeologie a souvisejících oborů, přispívat k využití jeho výsledků a zajišťovat infrastrukturu výzkumu. Předmětem hlavní činnosti je vědecký výzkum v oblasti archeologického terénního výzkumu, technické, laboratorní, restaurátorské a vědecké zpracování a interpretace získaných souborů pramenů a informací, rozvoj archeologické teorie, metod, metodiky a informatiky, koordinace záchranné archeologické činnosti, provádění záchranných archeologických výzkumů, budování centrální archeologické informační databáze a odborné archeologické knihovny. Získává, zpracovává a rozčiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace, provádí konzultační a poradenskou činnost a poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení. Ve spolupráci s VŠ uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci včetně organizování společného výzkumu. Pořádá vědecká setkání, konference, semináře.

b) vklady do vlastního jmění

Název	v tis. Kč na dvě desetinná místa	
	stav k 1.1.2010	stav k 31.12.2010
Dlouhodobý nehmotný majetek	4 202,66	3 764,46
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	-3 627,96	-3 516,71
Dlouhodobý hmotný majetek	109 001,51	112 568,31
Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	-67 496,25	-73 061,67
Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00
Zásoby	4 581,79	910,71
Pohledávky	8 893,61	8 651,20
Krátkodobý finanční majetek	30 754,57	30 797,45
Ostatní aktiva	1 594,49	411,39
Aktiva celkem	**87 904,42**	**80 525,14**

Majetkové fondy	42 860,96	40 624,39
Finanční a peněžní fondy	26 924,05	27 782,27
Výsledek hospodaření	813,1	2 237,78
Dlouhodobé závazky	0,00	0,00
Krátkodobé závazky	17 180,78	9 863,98
Ostatní pasiva	125,53	16,72
Pasiva celkem	**87 904,42**	**80 525,14**

c) účetní období : rok 2010

použité účetní metody:
při vedení účetnictví vychází ARÚP ze zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění a navazujících předpisů

způsob zpracování účetních záznamů:
ARÚP účtuje v soustavě podvojného účetnictví

úschova účetních záznamů:
řídí se Směrnicí ředitele č.5/2007 : Spisový a skartační řád ARÚP

způsob oceňování zásob :
Zásoby jsou při pořizování oceňovány následujícími způsoby:
pořizovací cenou
vlastními náklady
Účtování o zásobách je prováděno periodickým systémem evidence zásob
tzv. způsobem **A**

stanovení devizových kurzů:
ARÚP pro přepočet cizí měny na českou měnu používá metodu denního kurzu. Vychází z příslušného kurzu ČNB. Ke konci rozvahového dne se majetek a závazky v cizích měnách přepočtou kurzem ČNB ke dni sestavení účetní uzávěrky a vzniklé kurzové rozdíly se zaúčtují na vrub nebo ve prospěch příslušných finančních nákladů nebo finančních výnosů.

ocenění a oprávky k majetku
Jednotlivé složky majetku se oceňují v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění. Odpisové plány dlouhodobého majetku jsou sestaveny podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví jako podklad k ohodnocení odpisovaného majetku v jeho používání. Každá složka dlouhodobého majetku je samostatně ohodnocena a zaevidována na inventurní kartu a je rozhodnuto podle charakteru a intenzity předpokládaného užívání o procentní výši ročního odpisu

ocenění cenných papírů : **r. 2010**
nejsou

Závazky po lhůtě splatnosti: 236 639,00 Kč

Závazky po lhůtě splatnosti delší jak 180 dní : 0,00 Kč

Pohledávky neuhrazené po lhůtě splatnosti: 5 970 830,00 Kč

Pohledávky s lhůtou splatnosti delší než 5 let: 437 717,00 Kč

Závazky s lhůtou delší než 5 let : nejsou

Majetek zatížený zástavním právem : Nemáme

Ostatní majetek a závazky neuvedené v rozvaze : Nejsou

Významné události mezi rozvahovým dnem a sestavením účetní uzávěrky : Nejsou

Zisk organizace : 2 237 777,00 Kč

Přijaté dotace v tis. Kč :

Rozpočtovaný limit výdajů 2010 v tis.Kč	institucionální				účelové	celkem
	výzkumný záměr	podpora VO	podpora činpracovišť	příspěvek na činnost		
Neinvestiční :	31 438	12 405	1 233	3 066	2 863	**51 005**
Investiční		0	4 369	0	0	**4 369**
celkem	31 438	12 405	5 602	3 066	2863	**55374**

Průměrný evidenční počet zaměstnanců dle kategorií :

kategorie	Průměrný evidenční počet
0	0,00
1	25,14
2	15,95
3	20,51
4	25,58
5	0,00
6	0,00
7	11,16
8	0,00
9	3,81
celkem	**102,15**

Průměrná mzda : 27.894,00 Kč

Osobní náklady v členění podle výkazu zisku a ztrát :

v tis. Kč

mzdy	36 323,12
pojištění	11 382,95
sociální náklady	1 646,94
ostatní sociální nákla	0,00
celkem	**49 353,01**

Rozpis rezerv : Nejsou

Rozpis dlouhodobých bankovních úvěrů : Nejsou

Přijaté dary: 80 000,00 Kč

Výše splatných závazku pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku : 0 tis. Kč

Výše splatných závazku zdravotního pojištění : 0 tis. Kč

Praha dr 25.3.2011

Zpracov: Naděžda Pulcová
ved.THS

Stanovisko Dozorčí rady ARÚP k Výroční zprávě

Dozorčí rada Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i., návrh výroční zprávy projednala za přítomnosti zástupce ředitele na svém 10. zasedání dne 22. června 2011 (viz zápis).